Ч. 244 Второк 2 (14) падолиста 1899. Рік IX

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої".

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостьах на провінциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.
З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Вісти політичні.

(Всілякі конференциї. — З кругів парляментарних. — Делеґациї. — Чеські демонстрациї. — Війна Анґлійців з Бурами).

Президент міністрів ґр. Клярі конферував оногди вечером з міністром справ заграничних ґр. Ґолуховским а відтак з президентом угорского кабінету, Селем. — Намістник Чехії, ґр. Куденгове конферував оногди з президентом міністрів ґр. Клярі і міністром справ внутрішних дром Кербером. Предметом тих нарад були, як здає ся, демонстрациї чеські.

З Відня доносять, що комітет екзекутивний правиці відбув в суботу вечером засідане, на котрім обговорювано всілякі справи парляментарні. Дебата над моравскими розрухами буде мабуть завтра закінчена. Остаточне рішене комісиї довгів державних було також предметом наради комітету.

Міністер справ заграничних ґр. Ґолуховский виїхав до Пешту, щоби здати Цісареви справу з ходу справ політичних. Підчас побуту ґр. Ґолуховского в Пешті, має ся відбути спільна рада міністрів під проводом Цісаря а то в цїли обговореня остаточного речинця спільних делеґаций і уложеня престольної бесїди, котру виголосить Цісар при торжественнім повитаню спільних Делеґаций. — Не есть виключене, що в виду пізнійших зборів делеґаций потягнуть ся они аж до Різдвянних сьвят. Сподївають ся, що в австрийскій делеґациї прийде — в виду заповідженої чеської опозиції — до оживленої дискусиї при нарадах над етатом міністерства справ заграничних і буджету войскового та босаньского. Правиця — як каже N. fr. Presse — буде вести тиху обструкцию.

З Ческого Броду доносять: Вчера по зборах політично-рільничого товариства зібрало ся около 200 осіб і співаючи та підносячи оклики пуетили ся перед арешт войсковий, де були замкнені резервісти, за то що при зборах контрольних відповідали по чески zde! замість по німецки hier! На жадане старосты жандармерия розігнала зібраних баґнетами. Відтак на ринку почала збирати ся знов товпа, але й ту жандармерия розігнала. — Жандармерию в Чехії і на Мораві скріплено значно покликанем жандармів з инших країв коронних; з самої Галичини покликано 50 жандармів.

— Бури все ще держать ся міста Ледісмайс. Мафекінґ і Кімберле в облозї. Коли їм не удасть ся бодай Ледісмайс борзо взяти, то готові набавити ся великого клопоту, позаяк найдальше до 10 днів прийдуть до полудневої Африки сьвіжі войска анґлійскі, а Бури готові в таким случаю в першій лїнії коло Ледісмайс дістали ся в два огні. Ситуация під Ледісмайс поки що не змінена.

З ЕстКурт доносять під нинїшною датою, що вчера чути було в стороні як Ледісмайс сильний гук від вистрілів з пушок. Хвилями був гук пушок сильнійший і частійший як доси. Загально здогадують ся, що гук той походить з тяжких корабельних пушок анґлійских.

Урядова депеша ґенерала Буллєра доносить о битві під Бельмонт, що відділ анґлійский, зложений з двох шкадронів кінноти, одної батериї і півтора компанії кінних стрільців стрітив ся з відділом Бурів, числячих 700 мужа і маючими одну пушку. Борба розпочала ся стрілянем з пушок, по чім анґлійскій кінноті наказано зайти неприятеля з боків, при чім одного офіцира зранено так тяжко, що він опісля внаслїдок ран помер. Друга урядова депеша здаєсь о тій самій битві доносить: Відділ рекоґносцийний зі стациї Орань Рівер стрітив ся з Бурами на 4 анґлійскі милї від Бельмонт на всхід. Полковник фізілєрів Фальконер убитий, крім того ранені 3 поручники і 2 вояки.

Новинки.

Львів дня 13-го падолиста 1899.

— **Іменованя.** До VI-ої кляси ранґи посунені слїдуючі директори шкіл середних: Северин Арцт в Вадовицях; радник держ. др. Кароль Бенонї в Тарновї; Войт. Бесїдский при гімн. Франц-Йосифа у Львові; Валентий Козьол в IV. гімназиї у Львові; рад. держ. др. Лев Кульчиньский в гімназиї сьв. Анни в Кракові; рад. держ. Станїслав Пйонткевич в гімназиї в Перемишли і рад. держ. Еман. Вольф в II. гімназиї у Львові.

---

1)

Спадаючі зьвізди, метеори і комети.

I.

Конець сьвіта в 1857 р. і тепер. — Комета Таппля і рій Леонідів. — Зьвіздар самоук. — Спадаюче з неба каміне, молдавіти, огнисті кулї, метеори і спадаючі зьвізди.

Весь сьвіт сподїває ся сими днями, імено межи 13-им а 18-им с. м. великої події; одні, люди учені і сьвітлі вижидають величавого і дуже інтересного а рідкого з'явища в природї; другі, широкі темні маси народу, побоюють ся ні більше, ні менше, лиш — кінця сьвіта.

Ах, той конець сьвіта! тож то він буде страшний! Небо буде валити ся; величезні зьвізди, сто, тисяч, ба, мілїон разів більші, як наша земля, будуть летїти як бомби на ту малесеньку пилинку, на котрій жиє рід людский, щоби єї знищити, напрах розбити. Та за що? Що она їм завинила, тота люба земля наша, що тихо, тихенько ходить вже тілько тисячів а може й мілїонів лїт спокійно по своїй дорозї доокола сонця не зачіпаючи нікого з тих велитів сьвітових? Хиба може тоті велити загнївали ся на ню за то, що она дає житя тим якимсь сотворіням, що називають ся людьми, а котрі придумують всїлякі прилади та способи, щоби їх підглядати та слїдити за ними, куди они волочать ся по безконечнім просторі сьвітовім, і що там роблять.

Та ні, ще не всї велити сьвітові так розлютили ся на нашу землю; поки-що завзяла ся на ню лиш одна волокита-комета, котра, як дехто вірить, має сими днями напасти на нашу землю як той розбійник на дорозї і зробити їй конець. Отсего й боять ся деякі люди. А у страха великі очи. Знайшли ся такі, котрі на першу чутку, що щось має ся стати в природї, не знаючи і не розуміючи добре що, вже на півроку наперед стали лагодити ся на конець сьвіта і позбувати ся навіть того, що їм потрібне до житя.

Не перший раз то таке дїє ся. Було то в 1857 р., коли також розійшла була по сьвіті чутка, що якась комета має впасти на землю і єї розбити та зробити конець всему, що на ній. Того року відкрив був німецкий зьвіздар Клїнкерфіс (Klinkerfues) комету, а докладні обчисленя показали, що тота комета в день 13 червня 1857 р. підійде дуже близько до землї. А хоч єї найблизша віддаль від землї була все-таки ще богато мілїонів кільометрів, темні люди вірили, що она вже дуже близько землї, і що настане конець сьвіта. Пішов був страх подібно як і тепер, а многі люди лагодили ся вже на смерть. В нашім краю рознесли були ту чутку між темними людьми інтелїґентвійші від них, але звістно й трусливійші жиди. Не знаємо, як де, але в Коломиї настав був великий страх між людьми з низших кляс; вже на кілька днів наперед ходили люди як потроєні, робота їх не брала ся, а в місті тілько було й бесїди, що про конець сьвіта. Многі з християн сповідали ся вже на смерть, а жиди, коли вже мала надходити хвиля стрічи землї з кометою, не спали черєз цїлу ніч з 12 на 13 червня, і сьвітили воскові сьвічки та молили ся. В одній з жидівских хат займив ся був від сьвічки огонь, і згоріло кілька хат.

Ніч минула серед загального страху, але сьвітової катастрофи не було. Сонце війшло як звичайно і настав красний день. Люди набрали були знов відваги і надії але первістний страх ще не був минув. Були все ще такі, котрі гадали, що коли в ночи перейшов конець сьвіта, то прийде в день. Гадка на конець сьвіта і огонь в ночи піддержували людий в роздразненю. З сего загального настрою скористав якийсь, як говорено, капітан, що мешкав в двірку на Вінцентівці і казав зробити з блискучої бляхи велику зьвізду та прибити на довгій жердці а жердку привязати на високій ялици в своїм городї. По полудни може около третої або четвертої години, коли сонце від заходу пустило своє проміне на ту зьвізду, добачив хтось в місті, що високо в горі щось в противній стороні від сонця сьвітить ся ясно мов би яка зьвізда. Люди ставали громадками на улици, показували одні другим „комету", що вже з'явила ся на небі, а цікавійші пустились навіть в ту сторону як було видко зьвізду, за місто, щоби ще лїпше видіти „комету". Коло кладовища спинила ся цікава але й налякана товпа, бо хтось вияснив річ, показуючи на бляшанну зьвізду на ялици.

Та що говорити про таку Коломию в Галичинї, коли такий самий, ба може ще більший переполох настав був того самого дня і

— Міністер просьвіти покликав на члена комісиї іспитової у Львові для кандидатів учительского звання в ґімназиях і школах реальних проф. університету львівского Мих. Грушевского на іспитуючого з історії всесьвітної в язиці викладовім рускім. — Рівночасно уступив з тої-ж комісиї проф. др. Іс. Шараневич задля переходу в сталий стан спочинку, а міністер просьвіти поручив управі комісиї висказати єму подяку і признане за многолїтну успішну дія.льність,

— Перенесеня. Старший ц. к. прокуратор державний перенїс учителя при заведеню карнім для мужчин у Львові Осипа Домитрашкевича на власну просьбу в тім самім характері службовім до школи при карнім заведеню для мужчин в Станіславові, а посаду учителя при школї в карнім заведеню для мужчин у Львові надав Осипови Шиповови, управителеви школи народної в Тисьменици.

— Хто се? Ц. к. повітовий суд в Янові оповіщує: Біля будки зелїзничої ч. 244. на шляху Мшана-Городок найдено на поли дня 4-го падолиста 1899 на возї селяньскім, до котрого запряжений був один каштановатий кінь, мертве тїло мужчини в віцї около 50 лїт, добре збудованого, середного росту, лиця округлого, з коротко стриженою бородою, з темним волосєм, в довшім, темнім, витертім плащи скарбового стражника. Виделеґована комісия повітового суду в Янові справдила, що на особі померщого на дорозї попоВнено в ночи з 3-го на 4-го падолиста злочин морду з рабунком, бо кишенї від плаща і спідного убраня були повитягані, а при померщім не найдено анї гроший анї ніяких документів. По переведеню обдукциї лїкарскої, котра виказала, що всї жебра дената були поломані, печінка і селезінка пукнені, цїле тїло було покрите множеством ран, поховано дената провізорично на кладовищи в Мальчичах, а віз і коня віддано до переховання урядови громадскому в Залужи. Доси дената не аґносковано, бо він в тутешних сторонах нїкому не знаний і нїхто по него доси не зголосив ся. Длятого по мисли § 127 п. к., подає ц. к. повітовий суд в Янові опис дената до публичної відомости. Ц. к. суд повітовий в Янові, відділ III. дня 8-го падолиста 1899. — *Дмоховский.*

— Поправка: В недїльнім числї з дня 31 жовтня (12 падолиста) с. р. в части господарскій іменно-ж в „Перениси господарскій“ під знаком: „Миколай Л. в Копитові“ — лишила ся через недогляд в коректі погана похибка, через котру цїла інформация як для самого інтересованого так і для всїх читателїв стала ся не ужиточною. В поданій там нїмецкій адресї повинно бути: **„Weinlaube“** а не „Weintraube“. — „Weinlaube“ есть то газета для управи винограду і роботи коло вина в пивници. „Zur Weintraube“ міг би легко називати ся якийсь шинок в Кльостернайбурзї, а листонос завіс би тогди лист на незластиву адресу або вернув би назад, не могучи відшукати адресата.

— Дирекция „Краєвого Союза кредитового“ стоваришеня зареєстрованого з обмеженою порукою у Львові, запрошує отсим до приступленя в члени стоваришеня. Членами „Краєвого Союза кредитового можуть бути особи фізичні, як також товариства, громади і братства церковні. *Один удїл членьский 25 зр.* Кождий член може мати більше удїлів. При складаню першого удїлу належить зложити *вписове на резервовий фонд в квотї 1 зр.* — „Краєвий Союз кредитовий“ *приймає вкладки ощадности* в довільній висотї і опроцентовує їх $4^1/_2$% та удїляє кредиту руским товариствам кредитовим на $5^1/_2$%. Инші особи можуть користати з кредиту в „Краєвім Союзї кредитовім“ на 7%. Льокаль „Краєвого Союза кредитового“ у Львові: Ринок ч. 10 I. поверх (дім „Просьвіти“). Години урядові: від 11 перед полуднем до 1 по полудни кождого дня окрім недїль і руских сьвят. *Дирекция.*

— Гимн галицких староввірів. „Вістник“, з котрого послїдної (XI) книги отсей гимн виймаємо, назвав его „етимольоґічним“. Ми однакож гадаємо, що лїпше дати єму може повисшу назву, бо що винна тому бідна етимольоґія, що єї наші староввіри анї взуб не розуміють, і гадають, що етимольоґія а правопись то все одно, або як би й при якій небудь правописи не могло вже бути етимольоґії. В прочім як чия воля, так нехай собі назиавє, але що незвістний автор гимну дотепний собі чоловічок, того нїхто не заперечить. Редакция „Вістника“ дає таку замітку до сего гимну: „При нагодї 25-лїтного ювилею общества Качковского загостило до Львова чимало тих патріотів з під сїльских і сьвященичих стріх, що в 1898 р. так гарно завершили ювилей знесеня панщини памятною бійкою па Високім замку у Львові, а потім у осени в Самборі так завзято нападали на „Просьвіту“ за заведене фонетики в популярних виданях. Щоби звеличити прибуте тих патріотів до Львова на ювилейний празник і при тім передати потомним поколїням їх дїяльність і ідеали, дехто з молодїжі зложив на звісну нуту невеличкий гимн, що був сьпіваний поки-що в невеличких кружках, але варт ширшої популярности. От тим то ми публікуємо удїлений нам ласкаво текст сего гимна, перепрашаючи незвістного нам автора, що не даємо його підпису. Нехай се буде наша лепта на ювилейний празник товариства, котрого головним аґітацийним моментом є власне т. зв. етимольоґія, і все те стухле, ретроґрадне та антінародне, що у нас нерозривно вяже ся з нею“.

Далї братя, буки в руки,
Муж до мужа, остро в бій!
Хоч би сїкли нас на штуки,
Кождий твердо стань і стій!
Уставайте з гробу мари,
Вилїзайте раки з пор!
Загукайте аж до хмари:
„Йори, ери, йор-йор-йор!“

Фонетичну бийте гидру,
Що-б і духу не було!
За омеґу очи видру,
Зуби вибю за зело.
А за фтиту бий в ланиту,
Щоби знати пальців пять!
Наша пісня звісна сьвіту:
„Кси-пси, кси-пси, ять-ять-ять!“

Хто нам ижицю відчахне,
Того в мїх тай у ріку!
Буде знати, чим то пахне,
Хто нарушить уннку.
Що-б на небі сонце згасло,
Що-б уся пропала Русь —
Нам найстарше наше гасло:
„Ог я, от-я, юс-юс-юс!“

— В справі обікражі почтового воза у Львові арештовано супругів Стеців і Кушніра, на котрих паде підозрінє, що они допустили ся крадежі. На Стецева звернуло увагу поліцию то, що він нараз звідкись прийшов до гроший і купував одїж та платив готівкою, а казав, що взяв на рати. Жінку Стецева випущено на волю, позаяк дома лишили ся малолїтні діти, котрі конче потребують опіки. Випущена в арешту стоїть під надзором полициїним. Слїдство веде ся дальше. Слїдство в справі крадежі в екзекуцийнім бюрі міста Львова також що не скінчило ся.

в Берлині, теперішній столици нїмецкої державі, де була і зьвіздарня і де фахові люди старали ся відводити людий від страху і віри в близький конець сьвіта. В містї розійшла ся була чутка, що небезпечну комету можна вже видїти через телескопи і множество людий стояло коло зьвіздарні та чекали нетерпеливо докладнїйших вістий а декотрі цїкавійші і сьмілївійші домагали ся вступу хоч би й за великі гроші, щоби лиш побачити ту комету, котра має зробити конець нашій земли. Всї церкви стояли отвором а в них повно людий зі страхом молили ся і так чекали кінця сьвіта. Аж ось по полудни настала страшна катастрофа. Цїла лябораторня фабриканта штучних огнів Добермонта вилетїла у воздух разом з єї властителєм, а гук від того вибуху перепудив людий таки на добре; не знаючи що стало ся, попадали всї на колїна і стали молити ся гадаючи, що то конець сьвіта. Тимчасом кінця сьвіта як не було так і нема доси.

Оттак буде й тепер; скінчить ся лиш на страху людий не розуміючих, що по правдї має стати ся. Але само з'явище, яке нас чекає, єсть так інтересне і важне для науки, що годить ся о нїм дещо ширше розповісти, бо учені вже давнїйше его видїли і по трохи розслїдили, а сим разом хотять не лиш докладнїйше его розслїдити, але й провірити то, що вже о нїм знає ся. Сим разом розходить ся вже не о комету, яка має нїби то вдарити об нашу землю, але о т. зв. рій спадаючих зьвізд, в котрий наша земля на своїй дорозї наоколо сонця має заїхати.

Тою самою дорогою, котрою іде згаданий рій спадаючих зьвізд, іде також і комета, котру в 1866 р. відкрив в Марсилїї зьвіздар Тампель (Tempel). Але вже в тім році показало ся, що тота комета перейшла о два місяцї пізнїйше через дорогу нашої землї в тім місци, де опа стрічала ся з роєм зьвізд, отже аж з початком січня 1867 р.; сего року перейде комета ще пізнїйше, а длятого ніяк не стрітить ся з землею, але через той рій, що біжить попеоред неї має земля переходити і се іменно річ для нас цїкава. Заким однакож приступимо до річи, мусимо сказати кілька слів про зьвіздаря Тампель, позаяк его особа єсть одним доказом більше, що великі учені бувають дуже часто сомоуками.

Тампель був за молоду лїтоґрафом, але любив так слїдити за зьвіздами на небі, що не доїв, а складав гроші та купив собі малий телескоп, котрим вже в 1859 р. відкрив комету. При своїм телескопі немав він нї найменшого приладу, котрий би улекшав єму роботу і длятого за кождий раз, коли відкрив яку нову зьвізду, ішов до сего або того фахового зьвіздаря і просив, щоби той провірив его відкрите. В той спосіб відкрив він 6 поменших планет або т. зв. астероїдів і 12 комет, з котрих 4 показують ся від часу до часу і належать до т. зв. периодичних, а котрі не конче великого потребують часу, щоби обійти доокола землї.

Дорогу комети Тампля I. з 1866 р. обчислив Р. Ґотіє (Gautier) а вже в падолистї тогож року обчислив славний італїяньский зьвіздар Скіяпареллї (Schiaparelli) в Мілянї дорогу роя спадаючих зьвізд, що ішов поперед неї. В слїд за тим показали другі учені як Петерс і Опольцер, що дорога згаданої комети і дорога роя спадаючих в днях 13 до 14 падолиста зьвізд єсть одна і тота сама. Рій „Леонідів“ потребує 33·25 лїт, а комета 1866 I 33·18 лїт, щоби обійти раз доокола сонця; половина великої оси „Леонідів“ єсть 10·340 полумірів дороги землї, а половина великої оси дороги комети 10·324 полумірів дороги землї і т. д.) Показує ся з того, що рій спадаючих зьвізд, званих „Леонідами“ стоїть в якійсь звязи з кометою, що іде тою самою дорогою.

Заким же побачимо чи і яка єсть дїйстно звязь межи тим роєм зьвізд, який має тепер показати ся а межи кометою на тій самій дорозї, мусимо насамперед придивити ся, що то єсть то спадаюче з неба камінє, котре иногдї люди називають „громовими стрілками“, що то тї огнисті кулї і метеори та спадаючі зьвізди про котрі так часто говорить ся, а котрі кождий певно бодай раз в своїм житю видїв, як они летїли десь нїби з неба.

Вже в глубокій старині було знане камінє, що спадає з неба, а стародавні народи уважали їх за дар богів, за велику сьвятощ, котрій віддавали мало що не божу честь, а котру дуже старанно берегли. Найстаршим таким „громовим каменем“ єсть той, котрий в 15 ім столїтю перед Хр. упав на Кибелїйских горах на острові Крета. Сьвященослужителї богинї Кибелї держали его в сьвятини тої богинї, і уживали при своїх релїґійних обрядах. Коли Пітаґорас приїхав був на Крету, то его насамперед „очистили“ тим каменем, і аж тогди допустили до тайн релїґійного обряду. Инше того рода камінє мало упасти около 1200 року перед Хр. в Орхоменос в Беотиї, і там переховувано его також в сьвятини. Плютарх згадує, що за панованя римского короля Нуми Помпілїя в 705 р. перед Хр. упав такий камінь з неба на землю, що виглядав як би камінний щит, а король віддав его сьвященникам на схоронок; щоби та сьвятість не пропала, зроблено ще одинайцять штучних таких каменів, щоби тим утруднити розпізнане правдивої сьвятощі. Сьвятий для магометан „чорний камінь“ в Мекці має бути також упавшим з не-

— **Скарб на кладовищи.** В Берлині лучила ся сими днями слідуюча цікава істория. На тамошнім кладовищи званім Єрусалимским знайшов робітник Болман великий скарб — 4000 марок золотом закопані на якімсь гробі. Больман працює яко робітник на кладовищи вже від многих літ. Знайшовши гроші, заніс він їх тихцем до свого помешкання у вдовиці п. Л. та сховав до своєї скринки, котру засунув під постіл. Вечером около 5 год. з'явив ся у пані Л. порядно убраний мужчина, котрий представив ся їй, що єсть поліцийним урядником з криміналу і спитав, чи тут мешкає робітник Больман. Перепуджена пані Л. сказала зараз, що Больман тут мешкає, а той ніби урядник сказав їй, що на Єрусалимскім кладовищи стало ся щось такого, що він мусить тут зараз зробити ревізию. В присутности пані Л. і її доньки перешукав він постіль Больмана, а не знайшовши нічого, спитав, чи робітник Больман не має ще яких річий. Тогди пані Л. витягнула з під постелї замкнену скринку. „Урядник“ казав собі подати сокиру і з такою силою розбив скринку, що аж сокира зломила ся. Він потішив тогди паню Л., що власть заплатить їй за шкоду, виймив із скринки гроші в мішочку, перечисливі їх на вікні і сказав, що там єсть лиш 4000 а повинно бути 10.000 марок, забрав гроші і пішов, наказавши скринку винести до кухні і Больманови не казати нічого, а коли би він допитував ся то сказати єму, що куфер забрала поліция. Коли Больман прийшов і не знайшов куфра, пані остаточно сказала єму так, як той „урядник“ їй наказав, а Больман побіг зараз на поліцию. Там показало ся, що той „урядник“ був фальшивий і що то очевидно властитель закопаних на гробі гроший. Він ще того самого дня, коли Больман забрав єму гроші з гробу, вишукав его на кладовищи в тім районї, де він працював і приступивши до него зажадав від Больмана, щоби той вернув єму тих 10.000 марок, які взяв з того а того гробу. Але Больман випер ся і казав, що ніяких гроший не видів. Незнакомий вивідав ся видко де Больман мешкає і удав урядника поліцийного та відобрав назад свої гроші. Хто той незнакомий і кілько гроший було поправді не знати. Єсть здогад, що то якийсь дуже спритний злодій або той, що недавно тому украв гроші в однім з берлиньских банків.

ТЕЛЕҐРАМИ.

Відень 13 падолиста. Угорскі міністри Сель і Люкач мали вчера довшу конференцию з ґр. Клярім і дром Князьолуцким. Угорскі міністри і члени угорскої депутациї квотової від'їдуть нинї до Будапешту.

Прага 13 падолиста. Politik доносить що на послїднім засїданю екзекутивного комітету правиці, проводив пос. Біліньский (в заступстві п. Яворского). На засїданю обговорювано основно справи тактичні. В засїданю взяли участь: Барвіньский, В. Дідушицкий, Фукс, Кайцль, Ковловский, Лупул, Повше, Страньский і Траінфельс.

Прага 13 падолиста. В Мелнику підчас контрольних зборів резервістів арештовано 9 за zde і відставлено до Праги.

Париж 13 падолиста. Поліция сконфіскувала 800.000 франків в банкнотах і міліон в золоті — цїлий фонд асумпціоністів, котрі як звістно виступають дуже ворожо против републики.

Льондон 13 падолиста. Пароход транспортовий „Roslin Castle“ приїхав вчера до Наталю. На єго покладї знаходив ся 2-ий баталїон йоркширского полку.

Білград 13 падолиста. Говорять тут, що король Александер бажає дуже помирити своїх родителїв, Мілана і Наталиї. Перешкодою стає дуже відпорне становище королевої Наталиї, котра вїяк не хоче вернути до Сербії.

ба каменем. Магометани кажуть, що той камінь, коли упав з неба, був так червоний як рубін, але опісля від людских гріхів почорнів. Д. 7. падолиста 1492 р. упав був в Енвісгайм в горішній Альзациї в само полудне з огнистої хмари величезний камінь в страшенним гуком на поле, де була пшениця. Камінь той був зверха чорно брунатний і важив около 125 кільо. Цїсар Максиміліян, що як-раз під ту пору був в місти, казав той камінь помістити в тамошній церкві, де ще до нинїшного дня має знаходити ся спорий кусень з него.

Все того рода каміне називаємо тепер камінними метеорами, і они суть мішаниною кремінку з окисом зеліза. Камінні метеорити суть звичайно зелено-сірої барви і мають зверха темно-чорну поливу, що вкриває їх ніби кора.

Окремим родом тих метеоритів суть, здає ся, т. зв. молдавіти, котрих походжене ще доси не єсть зовсїм вияснене а що до котрих учені ще спорять. В полудневій Чехії і на Мораві знаходжено ще під конець тамтого століття круглаві камені, котрі виглядали як би які жужлї або скляні кулі величини лїскового або волоского оріха, рідко коли величини яйця. Звідки тоті камінці там взяли ся, годі було знати. Декотрі учені були того погляду, що то штучне каміне останки по старих скляних гутах. Але бо таке саме каміне знайшло ся в новійших часах також в Австралії та в Індиї, в сторонах де певно не було анї скляних гут, анї вульканів, з котрих би они могли бути викинені яко т. зв. вульканічні бомби. Після дра Фр. Зіса треба і се каміне зачислити до того, що спадає з простора сьвітового на землю.

В 1581 р. дня 26 червня упав був в Туриңгії — як доносить о тім турингска літопись — коло Буттельштедт в білий день і серед страшенного грому з малої ясної хмари великий чорний камінь, котрий важив 39 фунтів. Земля аж трясла ся від грому, а коли камінь упав, то розкинув землю довкола так, що ніби зробив ся дим і пара доокола; камінь був так горячий, що ніхто не міг єго дотулити ся. Камінь той відрисовано і зложено в дрезденьскім музею, але він пізнїйше десь пропав.

Дня 26 мая 1751 упав був камінь з неба в Грашинї коло Загребу в Хорватії; з'явище се викликало так загальне здивоване, що аж цїсарева Мария Тереса ним заінтересувала ся і приказала епіскопови з Загребу здати собі о тім докладну справу. Епіскоп скликав на місци сьвідків і списав з ними протокол з котрого ось що показує ся: Згаданого дня около 6 год. вечером показав ся на всходї ясний метеор, котрий серед страшенного лоскоту розскочив ся на двоє а відтак серед довгого шуму і свисту упали на землю два кусні каменя. По метеорі лишила ся у воздусї на дорозї куди він летів лиш смуга подібна до диму. З двох упавших куснів один зарив ся був в сьвіжо в орану землю на три лікті глубоко. Оба кусні відослано до Відня; менший десь пропав а більший єсть найцїннїйшим оказом збірки метеоритів в цїсарскім музею. Він важить 39.2 кільо а в каталоґу уложенім проф. Черманом єсть записаний під ч. 1. Грашиньский метеорит єсть тому вельми цікавий, що то перший найстарший камінь з неба, о котрім має ся задокументовану звістку, а відтак що на тім камени спостережено перший раз, що то зелїзо з простора сьвітового.

(Дальше буде).

Рух поїздів зелізничих

важний від 1-го мая 1899, після середно-европ. год.

посп.	особ.	Зі Львова
відходить		
		День
	6·20	До Лавочного, Мункача, Борислава
	6·15	„ Підволочиск, Одеси, Козови
	6·30	„ Іцкан, Букарешту, Радівців
	6·30	„ Підволочиск в Підзамча
8·30		„ Кракова, Любачева, Орлова, Відня
	8·45	„ „ Відня, Хирова, Стружа
	9·10	„ Сколього, Лавочного від $^1/_7$ до $^{15}/_9$.
	9·25	„ Янова
	9·35	„ Підволочиск в гол. двірця
	9·45	„ Іцкан, Сопова, Бергомету
	9·53	„ Підволочиск в Підзамча
	10·10	„ Белзця, Рави, Любачева
	12·50	„ Янова від $^1/_7$ до $^{15}/_9$ в неділї і сьвята
1·55		„ Підволочиск з гол. двірця
2·08		„ „ „ Підзамча
	2·15	„ Брухович від $^7/_5$ до $^{10}/_9$ в неділї і сьвята
2·45		„ Іцкан, Гусятина, Керешмезе
2·55		„ Кракова, Відня, Хабівки
	3·05	„ Стрия, Сколього лиш від $^1/_5$ до $^{30}/_9$.
	3·15	„ Янова від $^1/_5$ до $^{30}/_9$.
	2·20	„ Зимноводи від $^7/_5$ до $^{10}/_9$.
	3·25	„ Брухович „ „ „ „
	5·25	„ Ярослава
		Ніч
12·50		До Кракова, Відня, Берлина
2·30		„ Іцкан, Констанциї, Букарешту
	4·10	„ Кракова, Хирова, Коросна
	5·50	„ Брухович від $^7/_5$ до $^{10}/_9$.
	6·25	„ Іцкан, Радовець, Кімполюнґа
	6·40	„ Кракова, Відня, Берна, Варшави а Орлова від $^{15}/_6$ до $^{15}/_9$.
	6·50	„ Янова від $^1/_6$ до $^{15}/_9$ в будні дни
	7·—	„ Лавочного Мункача, Хирова
	7.10	„ Сокаля, Рави рускої
	7·20	„ Тернополя в гол. двірця
	7·42	„ „ „ Підзамча
	7·47	„ Янова від $^1/_{10}$ до $^{30}/_4$ 1900 включно
	8·35	„ „ „ $^1/_5$ „ $^{31}/_5$ і від $^{16}/_9$ до $^{30}/_9$.
	9·11	„ „ „ $^1/_6$ „ $^{15}/_9$ в неділї і сьвята
	10·40	„ Іцкан. Гусятина, Радовець
	10·50	„ Кракова, Відня, Івонича
	11·10	„ Підволочиск, Бродів в гол. двірця
	11·32	„ „ Грималова в Підзамча

посп.	особ.	До Львова
приходить		
		День
	6·10	З Черновець, Іцкан, Станиславова
	6·50	„ Брухович від $^7/_5$ до $^{10}/_9$.
	7·10	„ Зимноводи „ „ „ „
	7·40	„ Янова (головний дворець)
	7·55	„ Лавочного „ „
	7·44	„ Тернополя на Підзамче
	8·05	„ „ „ гол. дворець
	8·15	„ Сокаля, Рави рускої
	9·—	„ Кракова, Відня, Орлова
	11·15	„ Ярослава, Любачева
	11·55	„ Іцкан, Черновець, Станиславова
	1·01	„ Янова на гол. дворець
1·30		„ Кракова, Відня
	1·40	„ Сколього, Хирова, а в Лавочного від $^1/_7$ до $^{15}/_9$.
1·50		„ Іцкан, Станиславова
2·20		„ Підволочиск на Підзамче
2·35		„ „ „ гол. дворець
	5·15	„ „ „ Підзамче
	5·40	„ „ „ гол. дворець
	5·55	„ Сокаля
		Ніч
	12·10	З Сколього, Калуша, Борислава
12·30		„ Черновець, Букарешту
2·16		„ Кракова, Відня, Орлова
	3·05	„ Підволочиск на Підзамче
	3·30	„ „ „ гол. дворець
	6·—	„ Кракова, Відня, Самбора, Сянока
	6·10	„ „ „ „ Хирова
	6·20	„ Іцкан, Підвисокого, Козови
	7·58	„ Янова від $^1/_5$ до $^{31}/_5$ і від $^{16}/_9$ до $^{30}/_9$ що дня, а від $^1/_6$ до $^{15}/_9$ в неділю і сьвята
	8·15	„ Брухович від $^7/_5$ до $^{30}/_6$ і від $^{16}/_8$ до $^{10}/_9$.
	8·30	„ Брухович від $^1/_7$ до $^{15}/_9$ що день
8·45		„ Кракова, Відня, Любачева
	9·21	„ Янова від $^1/_6$ до $^{15}/_9$.
	9·55	„ Кракова, Відня, Пешту, Сянока
	10·10	„ Іцкан, Козови, Підвисокого
	10·08	„ Підволочиск, Бродів, Копичинець
	10·25	„ „ на гол. дворець
	10·30	„ Лавочного. Хирова, Пешту

ЗАМІТКА. Пора нічна числить ся від 6-ої години вечером до 5-ої години 59 мінут рано.
Бюро інформацийне ц. к. зелїзниць державних при ул. Красицких ч. 5

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

ІНСЕРАТИ.

З друкарні В. Лозинського під зарядом К. І. Вебера. — (Телефона число 569).